

BERICHTEN EN VARIA

EEN PARTIEELE PROTHESE VAN JACOB CATS.

Medegedeeld door

Dr. J. R. JANSMA.

Onlangs werd mijn aandacht gevestigd op onderstaand gerijmel van Vader Cats; voor zoover mij bekend is van tandheerkundige zijde nooit gewezen op de dichterlijke beschrijving (met noot in proza) der partiëele prothese van den volksdichter. Het gesneden ivoren tandstukje zal wel met goud- of zilverdraad aan de buurtanden bevestigd zijn geweest.

J. Cats, Ouderdom, Buyten-leven en Hof-gedachten op Sorgh-vliet.
t'Amsterdam bij Jan Jacobsz. Schipper, 1656.
(Ouderdom en Buitenleven) p. 138, 139.

Ick eete nu ter tijt met dry verscheyde tanden,
Die my zijn toegebracht in dry verscheyde Landen.

Uyt Zeelant quam ick voort, daer was mijn eerste gront,
Dat bracht my met de jeucht de tanden in de mont.
En als ick naderhandt in Hollandt was gekomen,
Heeft mij de snelle tijt twee tanden afgenomen.
En schoon ick die verloor, ick droegh 'et met gedult,
De kunst quam my te baet, en heeft de plaats gevult.
Maer zedert van den Staet naer Engelandt gesonden,
Mist ick 'er weder twee die niet te vast en stonden.
Maer siet met dit gebreck, was ick niet langh gequelt,
Daer wert een stuck yvoors in hare plaets gestelt.
Dies ben ick niet so gaef, ghelijck mijn vrienden meenen,
De mondt is my een graf, en dat van doode beenen.
Want schoon men vol gebit ontrent mijn kibben siet,

Een deel van dat behulp en is mijn eygen niet.
 (p. 139) *a.* Maer hola, 't is gemist, ick mach van eygen roemen,
 Ja kan dit nieu gebit mijn eygen tanden noemen,
 En so van my misschien de reden wert versocht,
 Ick heb' et om mijn gelt, en dier ghenoegh ghekocht.
 Ick hebbe voor de twee dry ponden moeten geven,
 En dat in sterlinx gelt, dat stont'er op geschreven,
 Gelijck de Meester sprack. Het gaet den ouden dagh,
 Gelijck het in 't gemeen vervallen huysen plach.
 Men moet een timmerman, een smit, een metser halen,
 Hier dient een nieuwen balck, en ginder stijver palen,
 En elders Dortsche kalck, ontrent een lekent dack;
 Siet! wat bouvalligh is, heeft leet en ongemaeck.
 Maer schoon al spreek ick so, ick hebbe niet te klagen,
 Noch van mijn eerste jeucht, noch van mijn oude dagen.
 Ick loov' u, lieve Godt en weet U grooten danck,
 Van wel te zijn geweest, nu soo veel jaren lanck.
 En schoon ick met'er tijdt vier tanden heb verloren,
 Daer zijn weer door de kunst my weder vier gheboren.
 En in mijn ongeval, soo vind' ick dit ghemaeck,
 Dat noyt yvooren tandt door pijn mijn ruste brack.

(In de marge volgende noot *a.*, bij *a* v. d. tekst). p. 139.

a. Dit gebeurde in Martio 1652, doch ik had maer een los-
 sen tandt, die my moeyelick viel uyt laten trecken, en schoon
 ick den Meester daer toe versocht, en myne meyninge wel
 duydelijck aenseyde, soo trock hy echter een beteren tandt
 uyt dien ick meynde te behouden, en sulcx geschiet zijnde,
 soo moest oock de losse tandt daer na uytgetrocken wer-
 den; ende also ick een Engelsch me(e)ster hadt, versocht
 een stuck yvoor bequaem te maken om de plaetse van twee
 tanden te vervullen, dede hy sulcx spoedelijck, maer dede
 my dry pondt sterlinx daer voor betalen.

Das Zahnärztliche Universitäts-Institut te Bonn verzoekt ons mede te deelen dat van 14—24 October a.s. een „Fortbildungskurs für Zahnärzte“ wordt gegeven en wel

14—17 Oct. Orthodontie.

18—20 Oct. Techniek.

21—22 Oct. Conserveerende tandheelkunde.

23—24 Oct. Chirurgische tandheelkunde.

Men kan ook aan een enkele cursus deelnemen. Aanmeldingen bij den Directeur.

(Door te late ontvangst, plaatsing eerder onmogelijk. — Red.)

**MEDEDEELINGEN AAN DE LEDEN DER NED.
MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING
DER TANDHEELKUNDE**

1. Het algemeen secretariaat der Maatschappij is gevestigd Willemsparkweg 40, Amsterdam, telefoon 21658.

2. Het Bemiddelingsbureau voor waarneming, assistentie en overname praktijk staat onder leiding van Mej. Chr. Dullemond, Heerenstraat 46, Utrecht. Alle aanvragen moeten dus aan dit adres worden gericht.

3. De Redactie van het Tandheelkundig Jaarboekje is gevestigd Willemsparkweg 40, Amsterdam.

4. Het Incasso-bureau van de Maatschappij staat onder leiding van Mr. G. H. E. Nord Thomson, Turfmarkt 8, Leiden.

5. De penningmeester van het Steunfonds der Mij. is Jan Visser, Keizersgracht 542, Amsterdam.

6. Aanvragen voor de ongevallen- en ziekteverzekeringpolis op de speciale Maatschappij-voorwaarden, moeten worden gericht aan de Directie der Verzekeringsbank: de Nieuwe Eerste Nederlandsche, Prinsessegr. 13, den Haag.

7. Den leden der Mij. wordt dringend verzocht geen persoonlijke besprekingen met een ziekenfonds te voeren, alvorens vooraf inlichtingen te hebben ingewonnen bij het Secretariaat der Maatschappij. — Dit voorkomt latere moeilijkheden!

**MEDEDEELINGEN INZAKE DE OFFICIËELE
TANDARTSENPOLIS DER NED. MAATSCHAPPIJ
TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE**

De Nederl. Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde arrangeerde door bemiddeling van onze firma een speciale „Tandartsen-Polis” bij de Verzekeringsbank „De Nieuwe Eerste Nederlandsche.”

Deze polis dekt op bijzonder ruime en gunstige voorwaarden de ongeschiktheid tot uitoefening der tandheelkundige praktijk.

Omtrent de groote beteekenis en het bijzondere karakter dezer verzekering lichten wij U, zonder eenige verplichting Uwerzijds, gaarne volledig in.

Wendt U zich dus vrijblijvend tot onderstaand adres.

HÖRCHNER GÖTZEN & OLIE
Keizersgracht 523 — Amsterdam.

Telefoon 47755, 47756, 47757.

Bijkantoor Utrecht: Dir. A. Niekerk - Oude Gracht 56bis
telefoon 16093